Δελτίον της Χριστιανικής Αρχαιολογικής Εταιρείας

Τόμ. 3 (1938)

Δελτίον ΧΑΕ 4 (1934-1936), Περίοδος Γ'

Σημείωμα παλαιόν περί του εν
Κωνσταντινουπόλει ναού των Αγίων Σεργίου και
Βάκχου

Νίκος Α. ΒΕΗΣ

doi: [10.12681/dchae.1399](https://doi.org/10.12681/dchae.1399)

Βιβλιογραφική αναφορά:

ΒΕΗΣ Ν. Α. (2013). Σημείωμα παλαιόν περί του εν Κωνσταντινουπόλει ναού των Αγίων Σεργίου και Βάκχου. *Δελτίον της Χριστιανικής Αρχαιολογικής Εταιρείας*, 3, ιδ'. <https://doi.org/10.12681/dchae.1399>

ΔΕΛΤΙΟΝ ΤΗΣ ΧΡΙΣΤΙΑΝΙΚΗΣ ΑΡΧΑΙΟΛΟΓΙΚΗΣ ΕΤΑΙΡΕΙΑΣ

Σημείωμα παλαιόν περί του εν Κωνσταντινουπόλει
ναού των Αγίων Σεργίου και Βάκχου

Νίκος ΒΕΗΣ

Δελτίον ΧΑΕ 4 (1934-1936), Περίοδος Γ' • Σελ. ιδ'

ΑΘΗΝΑ 1938

ΥΠΟΜΝΗΜΑ

Ὑπὸ

ΝΙΚΟΥ Α. ΒΕΗ (BEES).

ΣΗΜΕΙΩΜΑ ΠΑΛΑΙΟΝ ΠΕΡΙ ΤΟΥ ΕΝ ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΥΠΟΛΕΙ ΝΑΟΥ ΤΩΝ ΑΓΙΩΝ ΣΕΡΓΙΟΥ ΚΑΙ ΒΑΚΧΟΥ

Ἐπὶ τοῦ φύλλου 80^α τοῦ ὑπ' ἀριθ. 289 κώδικος τοῦ Μεγάλου Σπηλαίου, ὁ ὁποῖος ἐγένετο παρανάλωμα τοῦ πυρὸς κατὰ τὴν μεγάλην πυρκαϊάν τῆς 17 Ἰουλίου 1934, ἀνεγινώσκετο παλαιὸν σημεῖωμα περὶ τῆς εἰς μωαμεθανικὸν τέμενος μετατροπῆς τοῦ ἐν Κωνσταντινουπόλει ναοῦ τῶν Ἀγίων Σεργίου καὶ Βάκχου (Κουτσοῦκ—Ἀγία—Σόφια—Τζαμί). Κατ' ἐμὸν πιστὸν ἀντίγραφον τὸ σημεῖωμα τοῦτο εἶχεν ὡς ἐξῆς: «Επάρ^θ(η) ὁ ναοὸς τ^δ με^εγάλου σεργί^δ κ(αὶ) βάκ^κ(ου) | ἐν μηνὶ σεπτεβρίῳ [κβ'] Κζ. Ἡ πρώτη ἡμερομηνία: κβ', διεγράφη, μεθ' ὃ βραδύτερον ἐγράφη ὑπὸ τῆς αὐτῆς μὲν χειρός, ἀλλὰ δι' ἄλλης μελάνης ἢ δευτέρα ἡμερομηνία: Κζ. Κατὰ πᾶσαν πιθανότητα τὸ σημεῖωμα τοῦτο ἐγράφη ὑπὸ Ἰωάννου ἱερέως τῆς μονῆς τῆς Παναγίας τῆς Περιβλέπτου¹⁾ ὁ ὁποῖος τῇ 2 Αὐγούστου 780Θ' (= 1471) ἔγραψεν ἐν φύλλῳ 101^β τοῦ αὐτοῦ κώδικος καὶ σημεῖωμα περὶ τοῦ ἰδίου αὐτοῦ προσώπου καὶ τοῦ πατρὸς του Νείλου ἱερομονάχου (βεβαίως τῆς αὐτῆς μονῆς). Δυστυχῶς ὁ γράψας τὸ ἀνωτέρω δημοσιευόμενον σημεῖωμα παρέλιπε ν' ἀναγράψῃ καὶ τὸ ἔτος, καθ' ὃ ὁ ναὸς τῶν Ἀγίων Σεργίου καὶ Βάκχου μετετράπη εἰς μωαμεθανικὸν τέμενος· ἀλλὰ τὸ ἔτος τοῦτο, ὡς νομίζω, δὲν δύναται ν' ἀπέχῃ σημαντικῶς τοῦ 1471.

Κατὰ τὸν Ἀ. Πασπάτην²⁾ ὁ ναὸς τῶν Ἀγίων Σεργίου καὶ Βάκχου μετετράπη εἰς μωαμεθανικὸν τέμενος «ὀλίγα ἔτη μετὰ τὴν Ἀλωσιν, ἀπὸ Ἀγῆ τινος Χουσεῖν τ' ὄνομα, ἀποκεφαλισθέντα ἐπὶ τῆς βασιλεῖς Βαϊεζήδ, υἱοῦ τοῦ κατακτητοῦ. Εἶναι τεθαμμένος [ὁ Χουσεῖν Ἀγῆς] εἰς ἰδιαίτερον μανσωλεῖον ἐντὸς τοῦ τεμένους».

1) Πρόκειται ἀσφαλῶς περὶ τῆς ἐν Κωνσταντινουπόλει μονῆς, ἡ ὁποία τῷ 1471 ἦτο—ὡς ἐλέγχεται—ἐν Χριστιανικῇ χρήσει.

2) Βυζαντινὰ μελέται. Ἐν Κωνσταντινουπόλει 1877, σελ. 334.